

Mijn account

[Start](#)
[Over deze site](#)
[Nieuws](#)
[Ondersteuning](#)
[Contact](#)

Overzichtspagina methode

Snelmenu:

Maak een keuze

[← Alle 1 resultaten.](#)

Doordenken

Damon BV, Uitgeverij
2013

635 Delen

[voeg toe aan vergelijking](#)[Bookmark deze pagina](#)[Print leermiddel informatie](#)[Meld een fout of omissie](#)

Methodes vergelijken

Selecteer minstens twee methodes via 'Voeg toe aan vergelijking'

Overzicht

Beschrijving (1)

Ervaring (0)

Analyse (0)

Uw mening

Beschrijving: Doordenken

Samenvatting

Methode filosofie voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. De methode is een eerste kennismaking met een filosofische benadering van de werkelijkheid en specifiek bedoeld voor scholen die filosofie als eindexamenvak aanbieden in de tweede fase.

De methode bestaat uit een leerboek en werkboek voor de leerlingen en een docentenboek. Het leerboek voor de leerlingen is gebonden en heeft een stevige, geplastificeerde kaft. Het formaat is kleiner en breder dan A4. Het boek is in fullcolour en bevat veel illustraties (tekeningen en foto's). Het werkboek is gebonden, heeft het A4-formaat en heeft een slappe, papieren kaft. Het werkboek is eveneens in fullcolour en bevat illustraties.

De methode is inzetbaar binnen vakken waar reflectie over verantwoordelijk denken en handelen een centraal thema vormen. Naast het verwerven van kennis en inzicht speelt het zich eigen maken van intellectuele vaardigheden een belangrijke rol in de methode. De didactische principes van zelfontdekkend leren en zelfstandig werken zijn verwerkt in de methode.

Doordenken besteedt aandacht aan zowel cognitieve als affectieve doelen en is bedoeld als lesmateriaal voor filosofie, maar kan ook worden ingezet bij burgerschap vorming en onderwijs in verantwoordelijk handelen. De leerstof is geordend in thematische hoofdstukken.

In het docentenboek is geen planning of informatie over tijdsinvestering te vinden.

Er is een variatie in de verwerking van de leerstof en verschillende typen opdrachten komen voor. De opdrachten volgen een min of meer vast patroon: van kennis vergaren, via het verwerken van die kennis naar het zelf toepassen van de kennis.

De aanpak van de methode is er op gericht dat leerlingen zelf leren ontdekken en zelfstandig aan de slag kunnen met de aangeboden inzichten.

De methode biedt meerdere leerroutes aan. De docent kan zelf bepalen welke leerroute wordt gevolgd. Naast de integrale route met verdiepingsopdrachten, kunnen er ook verkorte leerroutes worden gevolgd.

Om goede havoleerlingen en vwo-leerlingen extra uit te dagen zijn in de meeste hoofdstukken verdiepingsopdrachten opgenomen.

Bij elk hoofdstuk horen toetsvragen. Deze zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de uitgever. Het gaat bij deze toetsvragen meestal om meerkeuzevragen (juist/onjuist), maar ook vragen om uitleg komen voor.

Deze methode biedt geen ICT-component.

Samenstelling

De methode bestaat voor de leerlingen uit een leerboek (gebruiksmateriaal) en een werkboek (verbruiksmateriaal).

De docent heeft daarnaast de beschikking over een docentenboek (gebruiksmateriaal). Bij de methode hoort geen website. De website van de uitgever is <http://www.damon.nl>

Vormgeving

Het leerboek voor de leerlingen is gebonden en heeft een stevige, geplastificeerde kaft. Het formaat is kleiner en breder dan A4. Het boek is in fullcolour en bevat veel illustraties (tekeningen en foto's). Deze laatste dienen niet alleen ter verlevendiging van de leerstof, maar zijn ook opgenomen om lastiger opdrachten/vragen te verduidelijken. Bij de teksten staan verwijzingen naar bijbehorende opdrachten in het werkboek (en andersom).

Het werkboek heeft het A4-formaat en heeft een slappe, papieren kaft. Het is gebonden, zodat het makkelijk open blijft liggen. Het werkboek is eveneens in fullcolour en bevat illustraties.

Het docentenboek heeft een stevige kaft, is uitgevoerd in ringband-vorm en de binnenkant is zwart-wit.

Didactische uitgangspunten en doelstellingen

De methode is inzetbaar binnen vakken waar reflectie over verantwoordelijk denken en handelen een centraal thema vormen en komt bovendien tegemoet aan de behoefte aan burgerschap vorming en onderwijs in verantwoordelijk handelen in het voorgezet onderwijs. Naast het verwerven van kennis en inzicht speelt het zich eigen maken van intellectuele vaardigheden een belangrijke rol in de methode. De grondintuïtie van de methode bestaat volgens de auteur in de overtuiging dat vaardigheden betreffende zelfstandig denken en handelen een beslissende voorwaarde vormen voor verantwoordelijk mens-zijn. Inhoudelijk gaat het bij Doordenken om kennis maken met filosofische vragen. Voor een systematische kennismaking met filosofische sub disciplines als wijsgerige antropologie, kennistheorie en metafysica verwijst de uitgever naar het derde deel van de methode *Wegen naar wijsheid*, dat gebruikt kan worden als vervolg op Doordenken.

De didactische principes van zelfontdekkend leren en zelfstandig werken zijn verwerkt in de methode. Om dit te bewerkstelligen is er meestal gekozen voor een beperkte vraagstelling of voor behandeling van slechts enkele aspecten binnen een groter probleemgebied. De leerling wordt op exemplarische wijze uitgedaagd om door te denken op een bepaalde vraagstelling. Een voorbeeld van dit laatste is het hoofdstuk *Ethiek* waarin exemplarisch twee deugden (dapperheid en eerlijkheid) aan de orde worden gesteld en uitgediept.

Leerstofinhoud

Doordenken besteedt aandacht aan zowel cognitieve als affectieve doelen en is bedoeld als lesmateriaal voor filosofie, maar kan ook worden ingezet bij burgerschap vorming en onderwijs in verantwoordelijk handelen. In de methode is veel aandacht voor het filosofisch gesprek en de debatmethodiek. De leerstof is geordend in thematische hoofdstukken. De thema's zijn: 1. Wat is filosofie; 2. Wat is de mens; 3. Over goed en kwaad; 4. Hoofdwwaarden in onze maatschappij; 5. Wat kun je zeker weten.

Omdat er geen website bij de methode hoort is het leggen van een relatie met de actualiteit lastiger.

Leerstofordening

De leerstof is thematisch geordend. Het leerboek opent met een uitgebreide inhoudsopgave, waarna de vijf hoofdstukken zijn opgenomen. Deze hoofdstukken zijn op hun beurt weer onderverdeeld in paragrafen. Het werkboek volgt het leerboek met verwerkingsopdrachten per hoofdstuk en paragraaf. Een aantal hoofdstukken in de werkboeken biedt op de laatste pagina ruimte voor het maken van aantekeningen. Ook achter in het werkboek is daar ruimte voor.

Het docentenboek biedt ondersteuning bij het lesgeven, en verder de antwoorden op eenduidige vragen, antwoordsuggesties bij meer open vragen, toelichtingen, literatuurverwijzingen, didactische tips en toetsvragen (op aanvraag).

Een hoofdstuk heeft een vaste opbouw in paragrafen en eindigt altijd met één of twee pagina's waarop de in dat hoofdstuk aan de orde gekomen begrippen, met hun definities, bij elkaar zijn gebracht.

De hoofdstukken kunnen ook worden ingezet als 'module' bij andere vakken.

Planning/tijdsinvestering

In het docentenboek is geen planning of informatie over tijdsinvestering te vinden.

De methode biedt meerdere leerroutes aan. De docent kan zelf bepalen welke leerroute wordt gevolgd.

Naast de integrale route met bijbehorende verdiepingsopdrachten, kunnen er ook verkorte leerroutes

worden gehanteerd. Zo is er een route waarbij de verdiepingsopdrachten kunnen worden weggelaten, maar er is ook een echt verkorte route mogelijk. Om deze mogelijk te maken wordt in het docentenboek bij een aantal hoofdstukken aangegeven welke stof kan vervallen, zonder dat de logische opbouw wordt verstoord. Daarnaast kan er aan het begin van een jaar/periode ook nog worden besloten om grotere gedeelten over te slaan.

Didactiek (instructie en werkvormen)

Veel van de verwerkingsopdrachten moeten individueel worden gedaan, maar er zijn ook opdrachten die in groepjes moeten plaatsvinden en samenwerkend leren stimuleren. In het docentenboek worden uitgebreide adviezen gegeven voor het houden van een filosofisch gesprek, waarin het accent ligt op naar elkaar luisteren en van elkaar proberen te leren. Een vorm van een socratisch gesprek, waarin leerlingen ontdekken dat wijzer worden een proces is dat mede afhankelijk is van het kunnen openstaan voor een ander. Ook het debat en de bijbehorende methodiek krijgen ruim aandacht in het docentenboek. Er worden tips voor en kenmerken van een goede debatstelling gegeven.

Er is een variatie in de verwerking van de leerstof en verschillende typen opdrachten komen voor. Zo wordt van leerlingen gevraagd kennis te reproduceren, zelf aan de slag te gaan om een antwoord te formuleren, kritisch na te denken en door te denken. Daarnaast is er ruimte voor het deelnemen aan een discussie en een socratisch gesprek.

De opdrachten volgen een min of meer vast patroon: van kennis vergaren, via het verwerken van die kennis naar het zelf toepassen van de kennis. Inhoudelijk lastige vragen/opdrachten worden verduidelijkt door middel van illustraties, vooral tekeningen. Oefenvormen die voorkomen zijn: open vragen, het categoriseren van begrippen, klopt wel/klopt niet vragen, eens/oneens vragen, opdrachten om een verschijnsel te verklaren en meerkeuze vragen.

De vaardigheden en strategieën die worden aangeleerd sluiten aan bij de 21e eeuwse vaardigheden als kritisch denken, probleemoplosvaardigheden en sociale en culturele vaardigheden.

Zelfstandig werken

De aanpak van de methode is er op gericht dat leerlingen zelf leren ontdekken en zelfstandig aan de slag kunnen met de aangeboden inzichten. De opdrachten in het werkboek zijn geschikt om zelfstandig te verwerken.

Differentiatie

Deze onderbouwmethode filosofie is geschikt voor zowel havo als vwo leerlingen. Om goede havo-leerlingen en vwo-leerlingen extra uit te dagen zijn in de meeste hoofdstukken verdiepingsopdrachten opgenomen. Deze laatste opdrachten hebben een hogere moeilijkheidsgraad, vragen dikwijls om een grotere zelfstandigheid bij leerlingen, maar zijn ook arbeidsintensiever, voor zowel leerlingen als docent.

Evaluatie/toetsing

Per hoofdstuk zijn in het docentenboek de leerdoelen geformuleerd. De docent wordt geadviseerd een filosofisch gesprek niet alleen te evalueren op inhoud, maar ook op de houding van de leerlingen. Bij elk hoofdstuk van Doordenken horen toetsvragen. Deze zijn op aanvraag verkrijgbaar bij de uitgever, na registratie van de actuele boekenlijst van de school. Het gaat bij deze toetsvragen meestal om meerkeuzevragen (juist/onjuist), maar ook vragen om uitleg van standpunten/beweringen komen voor. Direct onder elke toetsvraag staat het antwoord op de vraag vermeld.

De toetsvragen worden geleverd als Word-bestand, zodat de docent er aanpassingen in zou kunnen maken. Aanwijzingen voor normering worden niet gegeven.

ICT

Deze methode biedt geen ICT-component.

Aansluiting/afstemming en implementatie

Doordenken kan worden ingezet binnen de leergebieden filosofie en burgerschap vorming.

De methode kan dienen als voorbereiding op een tweede fase methode filosofie.

De methode biedt de mogelijkheid de leerroutes aan te passen aan de wensen van de docent/school.

In het docentenboek worden docenten gewezen op de voor hen bedoelde eendaagse cursussen van het Nederlands Debat Instituut.

Algemene informatie

Voor beschrijving geraadpleegde materialen

Leerboek
Werkboek
Docentenboek

Naam/functie van de beschrijver

Simone Schippers/Leerplanontwikkelaar SLO

Datum afronding beschrijving

19 augustus 2014

© 2016 | [Disclaimer](#)

Volg ons op

www.wikiwijsleermiddelenplein.nl is een initiatief van
[SLO Nationaal Expertisecentrum voor Leerplanontwikkeling](#) en [Stichting Kennisnet](#)